

Op zoek naar het echte Amerika *Mount Rushmore State* South Dakota

Ben je op zoek naar *The Real America*? De vier staten North Dakota, South Dakota, Wyoming en Montana hebben hun krachten gebundeld en profileren zich als het échte Amerika. In een vierluik behandelen we deze vier staten, waarbij *AmericA's* hoofdredacteur Jaap van Splunter zijn persoonlijke Top 10 per staat geeft. In deze editie South Dakota.

TEKST JAAP VAN SPLUNTER
FOTOGRAFIE SOUTH DAKOTA DEPARTMENT OF TOURISM

*Editors
choice*

Mount Rushmore National Memorial

Het is toch wel apart als een bezienswaardigheid binnen een staat meer bekendheid geniet dan de staat zelf. Zo is het met Mount Rushmore ook. Iedereen kent de presidentshoofden, maar velen hebben geen idee waar deze liggen. Nou, in South Dakota dus, in de Black Hills nabij Keystone. Het nationale gedenkteken toont achttien meter hoge, uit graniet gehakte portretten van vier Amerikaanse presidenten: George Washington, Thomas Jefferson, Theodore Roosevelt en Abraham Lincoln. Het monument herdenkt de geboorte, groei en ontwikkeling van de Verenigde Staten. Het beeldhouwwerk werd gemaakt door Gutzon Borglum, die eerder al het Confederation Memorial in Stone Mountain, Georgia had gemaakt. De selectie van de vier presidenten werd gemaakt op basis van hun verdiensten in het behoud van de republiek en de uitbreiding van het grondgebied. De destijds twee populairste presidenten George Washington en Abraham Lincoln werden als eersten gekozen, gevolgd door Thomas Jefferson vanwege de Louisiana Purchase en tot slot Theodore Roosevelt, geprezen voor zijn inzet voor de National Park Service. In 1927 werd begonnen met hakken en pas na twaalf jaar werd de monsterklus geklaard. Met drie miljoen bezoekers per jaar is Mount Rushmore de populairste attractie van de staat. Voor meer informatie: www.nps.gov/moru/index.htm

Historisch Deadwood

Film liefhebbers zullen Deadwood al kennen van de gelijknamige televisieserie, die tegenwoordig nog op Netflix is te zien. De serie speelt zich af vlak na de Amerikaanse Burgeroorlog. Het mag dan 'rustig' zijn in de VS, zo niet in Deadwood. De strijd in het stadje is nog nooit zo hevig geweest, want de goudkoorts doet heel rare dingen met mensen. Van een slapend dorpje in het Wilde Westen groeit Deadwood steeds meer uit tot een stad. En dat met alle gevolgen van dien. De serie mag dan na drie seizoenen zijn gestopt, als je Deadwood nu bezoekt, lijkt het wel alsof je in een filmdecor stapt. Deadwood is ook bekend vanwege de moord op Wild Bill Hickok in 1876. Hickok ligt nog steeds in Deadwood begraven, evenals Calamity Jane en Seth Bullock. Deze personen worden tegenwoordig gezien als symbolen van het Wilde Westen. Deadwood zelf was destijds een wetteloze plaats in het Dakota-Territorium. Toen de economie veranderde van goudjacht naar mijnbouw verdween het ruige karakter van de plaats. In 1961 werd de stad uitgeroepen tot een National Historic Landmark. Tegenwoordig is het een toeristische trekpleister. Voor meer informatie: www.deadwood.com

Badlands National Park

Landschappelijk zijn de Badlands een van de mooiste gebieden van Noord-Amerika. Het Badlands National Park lijkt wel een beetje op het Theodore Roosevelt National Park bij buurman North Dakota. De naam van het gebied is afkomstig van de Lakota-indianen die het *mako sica* noemden, ofwel 'slecht land'. De Badlands zijn ontstaan door water- en winderosie van lagen sediment, en dat proces is nog lang niet ten einde. De kleuren van de verschillende aardlagen maken het haast tot een schilderspalet. De hoofdweg door het nationale park is de 45 kilometer lange Badlands Loop Road (Highway 240) en loopt tussen de Pinnacles Entrance in het noorden en Ben Reifel Visitor Center in het zuidoosten. De weg loopt langs Badlands Wall, een muur van torens en pilaren. Langs de weg zijn verschillende uitzichtpunten van waaruit je de Badlands en de aangrenzende Buffalo Gap National Grasslands kunt zien. Maar wat je ook doet: vergeet niet om een zonsopgang of -ondergang mee te pakken, want de kleuren zijn dan nog spectaculairder. Voor meer informatie: www.nps.gov/badl/index.htm

Indrukwekkende grotten

South Dakota herbergt vele grotten, waarbij er twee bovendien steken: het Jewel Cave National Monument en het Wind Cave National Park, beiden in het zuidwesten van de staat. De Jewel Cave is met bijna vijfhonderd kilometer een van de langste grotten ter wereld, waarvan nog maar slechts een klein deel op kaart is gebracht. Dit is dan ook de favoriete speeltuin van spelonologen, die jaarlijks nog nieuwe stukken ontdekken. De naam Jewel Cave is afgeleid van de prachtige calcietkristallen die de wanden in deze grot versieren. Uiteraard vind je hier ook volop stalactieten en stalagmieten. In 1908 werd de Jewel Cave uitgeroepen tot National Monument. De Wind Cave omvat een grottenstelsel van ruim tweehonderd kilometer lang, en is daarmee het op twee na langste in de VS. In 1881 werd de grot door de broers Jesse en Tom Bingham ontdekt. Doordat de atmosferische druk in de grotten regelmatig verandert, ontstaan er luchtstromen die een opvallend fluitend veroorzaken. De wind kan er een snelheid van tachtig kilometer per uur halen. De grotten hebben hun naam aan dit fenomeen te danken. In 1903 werd Wind Cave uitgeroepen tot National Park. Voor meer informatie: www.nps.gov/jeca/index.htm, www.nps.gov/wica/index.htm

Crazy Horse Memorial

De Lakota-indianen waren niet bepaald te spreken over de bouw van Mount Rushmore op voor hun haast heilige grond. Uit woede werd daarom op zo'n dertig kilometer een eigen Memorial gebouwd voor Crazy Horse, een groot krijgsleider van de Lakota, Tsitsistas (Cheyenne) en Inuna-Ina (Arapaho). Wanneer Crazy Horse ten strijde trok, droeg hij zijn haar los en had hij een bliksemschicht op zijn hoofd geveerd. Was Borglum de architect van Mount Rushmore, kunstenaar Korczak Ziolkowski was dat van Crazy Horse. Er was één belangrijk verschil: terwijl Mount Rushmore door de overheid werd gefinancierd, is Crazy Horse volledig afhankelijk van particuliere giften; zowel de federale overheid als die van South Dakota hebben er nooit een cent aan bijgedragen. Indertijd was het de bedoeling, dat de kop van 27 meter met de opgeheven arm van tachtig meter het grootste standbeeld ter wereld zou opleveren. Korczak zou het eindresultaat nooit meemaken, want in 1982 kwam hij te overlijden, waarna zijn kinderen de taak overnamen. De bouw van het monument startte in 1948 en het gezicht van Crazy Horse werd afgewerkt in 1998. Het is niet duidelijk wanneer het beeld af zal zijn. Voor meer informatie: <https://crazyhorsememorial.org>

Custer State Park

Ook het Custer State Park is terug te vinden in het zuidwesten van de staat in het heuvelachtige landschap van de Black Hills. Het is een van de grootste staatsparken van de VS en wordt geroemd om zijn bijzondere fauna (waaronder grote bizonkuddes), *scenic drives* en historische plekken. Maar de fauna speelt hier de eerste viool: het park werd zelf uitgeroepen tot een van 's wereld Top 10 Wildlife Destinations. Bezoekers weten het park vooral te vinden vanwege de vele recreatieve mogelijkheden. Er lopen een aantal mooie routes door het park, die geschikt zijn voor auto's, motors en fietsen, en er zijn ook erg veel wandelmogelijkheden. De belangrijkste drie wegen door het park zijn de Iron Mountain Road, de Needles Highway en de Wildlife Loop Road. Custer State Park is ook bekend vanwege de Buffalo Roundup, die ieder najaar plaatsvindt. Dit spektakel trekt ieder jaar duizenden bezoekers, die vaak ademloos toekijken hoe alle vijftienhonderd bizonnen op de traditionele westernmanier door cowboys te paard bij elkaar gedreven worden. De roundup wordt gecombineerd met een driedaags Arts Festival met kraampjes en entertainment.

Voor meer informatie: <http://gfp.sd.gov/state-parks/directory/custer/default.aspx>, www.blackhillsbadlands.com/parks-monuments/custer-state-park

Hoofdstad Pierre

De hoofdstad van South Dakota mag natuurlijk niet ontbreken in deze Top 10. De eerlijkheid gebiedt te zeggen, dat dit niet een van de meest aantrekkelijke steden van de VS is, maar de stad geeft wel een goede indruk van hoe de staat is. Pierre is de op één na kleinste hoofdstad van een staat van de Verenigde Staten. De stad dankt haar naam aan Fort Pierre, dat aan de andere kant van de Missouri River lag. Het fort zelf was vernoemd naar Pierre Chouteau, een Amerikaanse zakenman met Franse wortels. Met de bouw van de stad werd in 1800 begonnen. In 1889 werd Pierre de hoofdstad van South Dakota vanwege de centrale ligging. Uiteraard is Pierre, samen met de zusterstad Fort Pierre, een belangrijk bestuurlijk, cultureel en economisch centrum van de staat. De belangrijkste musea zijn het Cultural Heritage Center, het South Dakota National Guard Museum, en het South Dakota Discovery Center. En natuurlijk mag een bezoek aan het State Capitol niet ontbreken. En als je toch tijd over hebt, bezoek dan ook de Oahe Dam, even ten noorden van de stad.

Voor meer informatie: <http://ci.pierre.sd.us>, www.travelsouthdakota.com/trip-ideas/itineraries/day-pierre

Grootste stad Sioux Falls

Het oostelijke deel van de staat blijft altijd een beetje onderbelicht. Ook niet zo vreemd met al dat natuurschoon en toeristische iconen als Mount Rushmore en Crazy Horse allemaal geconcentreerd in het (zuid-)westen. Sioux Falls legt zich niet zomaar neer bij deze 'westelijke dominantie' en is met 175.000 inwoners inmiddels de grootste stad van South Dakota. Het ontstaan van de stad ligt bij de waterval van de Big Sioux River. Voordat de eerste Europeanen arriveerden, was dit het gebied van vele indianen-tribes. De groei van de stad nam een vlucht na de komst van de spoorlijn in de jaren tachtig van de negentiende eeuw en groeide daarna gestaag door. Tegenwoordig heeft Sioux Falls de hoofdstad Pierre overvleugeld, zeker op cultureel gebied. Zo bevindt zich hier het Washington Pavilion of Arts and Science, met onder meer het Visual Arts Center en het Kirby Science Discover Center. Een ander hoogtepunt is het USS South Dakota Memorial, een gevechtsschip dat in iedere grote veldslag van de Tweede Wereldoorlog betrokken was. Tot slot breng je natuurlijk een bezoek aan het Falls Park, waar het allemaal eeuwen geleden begon.

Voor meer informatie: www.siouxfalls.com

Waterhart Missouri River

De Missouri River kan niet onvermeld blijven bij een stuk over South Dakota. De rivier splits de staat feitelijk in tweeën en is een belangrijke levensader. De recreatiemogelijkheden zijn onuitputtelijk, waarbij vier enorme reservoirs zijn gecreëerd langs de *Big Mo*: Lake Oahe, Lake Sharpe, Lake Francis Case en Lewis & Clark Lake. Of je nu houdt van vissen, varen, jetskiën of zeilen, alles is hier wel mogelijk. Maar ook historisch is dit een gebied om van te watertanden. Hier 'woonden' zes van de negen South Dakota-tribes. Om hier meer over te weten te komen, kun je het beste terecht bij Gettysburg (replica van een Arikara Lodge), Chamberlain (Akta Lakota Museum) en Mobridge (de monumenten van Sacagawea en Sitting Bull). Met Lewis & Clark is tevens een belangrijk hoofdstuk van de geschiedenis van South Dakota geschreven, die zich voor grotendeels concentreert rondom deze Missouri River. Ten tijde van Lewis & Clark was de rivier vaak een kleine en ondoorwaadbare rivier, waarbij de mannen vaak dagen achtereen de boot over zandbanken moesten slepen. Niet voor te stellen als je nu de enorme watermassa ziet.

Voor meer informatie: <http://sdmissouririver.com/follow-the-river/the-four-lakes-and-dams>

Sturgis Motor Festival

De Sturgis Motorcycle Rally is een van 's werelds oudste en grootste motorevents. De inwoners van het vriendelijke plaatsje Sturgis in het westen van de staat genieten normaal gesproken van de rust en de schitterende omgeving van de noordelijke Black Hills. Maar dat verandert elk jaar volledig in augustus, als meer dan vierhonderdduizend mensen hiernaartoe trekken en de schaarse hotels in het plaatsje zelf en in de wijde omgeving uit hun voegen barsten. En als dat allemaal overloopt, dan is er altijd nog de 'camping': Buffalo Chip Campground, hét epicentrum van de rally. Hier kampeert je gebroederlijk samen met ongeveer 25.000 motorfans. Het moge duidelijk zijn: als je niet van motoren houdt dan moet je hier vooral rond deze tijd wegblijven, maar echte motorliefhebbers zullen watertanden bij deze motorextravaganza van zes dagen. Iets wat in 1983 voor het eerst door de motorclub Jackpine Gypsies werd georganiseerd, is inmiddels uitgegroeid van een kleinschalige rally tot een kolossaal evenement.

Voor meer informatie: <http://sturgismotorcyclerrally.com>

Voor meer informatie over Real America: <http://realamerica.nl>